

زندگی از پس مرگ
منزل الآخرة

مؤلف: علامه محمد باقر قزوینی

موضوع: اخلاقی و تربیتی

موضوع: اخلاقی و تربیتی

موضوع: اخلاقی و تربیتی

موضوع: اخلاقی و تربیتی

موضوع: اخلاقی و تربیتی

زندگی پس از مرگ

منزل الآخرة

مؤلف: علامه محمد باقر قزوینی

www.ketab.ir

ketabamkaran.ir
@ketabamkaran
me.ketabamkaran

زندگی پس از مرگ منازل الآخرة

نویسنده: شیخ عباس قمی رحمۃ اللہ علیہ

ناشر: انتشارات کتاب جمکران

طرح جلد: سید محمد هادی قادری

چاپ بیست و پنجم، تابستان ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپخانه: بخانه چاپ جمکران

بازرگانی کتاب جمکران: ۰۹۱۹۲۵۵۲۰۳

مدیریت بازرگانی: ۰۹۱۲۱۵۱۸۱۴

عنوان و مشخصات نشر:	عنوان: زندگی پس از مرگ (منازل الآخرة) به ضمیمه زندگی نامه مولف / مولف: عباس قمی. قم: کتاب جمکران، ۱۳۹۵. ۱۹-۷-۶۷۵-۹۶۲-۹۷۸
شابک:	شابک: ۹۷۸-۹۶۲-۶۷۵-۱۹-۷
یادداشت:	یادداشت: چاپ اول: مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۴.
یادداشت:	یادداشت: عنوان روی جلد: منازل الآخرة - زندگی پس از مرگ همراه با زندگی نامه مولف.
یادداشت:	یادداشت: یادداشت: به صورت زیر نویس.
عنوان روی جلد:	عنوان روی جلد: منازل الآخرة: زندگی پس از مرگ.
موضوع:	موضوع: قمی، عباس، ۱۲۵۴ - ۱۳۹۵. -- سرگذشتنامه
موضوع:	موضوع: معاد
موضوع:	موضوع: مرگ
رده بندی کنگره:	رده بندی کنگره: BP۲۲۲/ق۸م۸۶ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی:	رده بندی دیویی: ۲۹۷/۲۴
شماره کتابشناسی ملی:	شماره کتابشناسی ملی: ۴۹۰۷۷۷۴

دفتر مالی و بازرگانی: قم، مسجد مقدس جمکران.
ساختمان اداری، انتشارات کتاب جمکران، تلفن
تماس: ۰۲۵۳۷۱۵۳۴۳۰، کد پستی: ۳۷۲۷۱۱۳۱۳۵

دفتر مرکزی پژوهش و نشر: قم، خیابان شهید فاطمی،
کوچه ۲۸، پلاک ۶، انتشارات کتاب جمکران، تلفن
تماس: ۰۲۵۳۷۷۳۲۱۱۴، کد پستی: ۳۷۱۵۶۶۴۴۳

ketabejamkaran.ir

@ketabejamkaran

t.me/ketabejamkaran

فهرست

- ۱۱ به عنوان پیشگفتار
- ۲۳ آنچه می‌خوانید
- ۲۵ انگیزه نگارش
- ۲۷ تولد وزادگاه
- ۲۷ پدر، مادر، کودکی
- ۲۸ خصوصیات اخلاقی
- ۲۹ شوق وافر به اهل بیت رسالت
- ۳۲ رمز موفقیت مردان بزرگ
- ۳۳ شیخ عبدالرزاق و کتاب «منازل الآخرة»
- ۳۴ اخلاص در تألیف
- ۳۵ تهذیب نفس تا کجا...؟!
- ۳۶ تحصیلات
- ۴۴ تلاش وی در تبلیغ
- ۴۷ تألیفات
- ۵۳ و سرانجام...
- ۵۵ پیرامون کتاب حاضر
- ۵۸ چند تذکر
- ۶۰ چاپ‌های مختلف «منازل الآخرة»

- ۶۱ منابع و مصادر کتاب «منازل الآخرة»
- ۶۴ منابع زندگی نامه
- ۶۴ کتب شرح حال مؤلف

زندگی پس از مرگ - ۶۷

- ۶۸ تمثال مرحوم محدث قمی رحمته الله
- ۶۹ نمونه‌ای از خط زیبای مرحوم محدث قمی رحمته الله
- ۷۰ صفحه اول از چاپ اول «منازل الآخرة»
- ۷۱ صفحه آخر از چاپ اول «منازل الآخرة»
- ۷۵ مقدمه مؤلف

فصل اول مرگ - ۷۹

- ۷۹ عَقْبَةُ أُول: سَكَرَاتٍ مَوْتٍ وَشِدَّةٍ جَانِ كُنْدِنِ اسْت
- ۸۲ واما چیزهایی که باعث آسانی سَكَرَاتِ مَوْتِ اسْت
- ۸۷ عَقْبَةُ دَوْمٍ عَدِيلُهُ عِنْدَ الْمَوْتِ اسْت
- ۸۹ چیزهایی که نافع است برای این عقبه
- ۹۱ حکایت اول
- ۹۳ حکایت دوم
- ۹۵ لطیفه

فصل دوم، قبر - ۹۷

- ۹۷ عقبه اول وحشت قبر است

- حکایت ۱۰۱
- عَقَبَةُ لَوْمِ ضَغْطِهِ وَفَشَارِ قَبْرِ ۱۰۳
- چیزهایی که باعث نجات از فشار قبر است ۱۰۶
- عَقَبَةُ سُؤْمِ سُؤَالِ مُنْكَرٍ وَنَكِيرٍ فِي قَبْرِ ۱۱۱
- حکایت ۱۱۵
- حکایت ۱۱۶
- حکایت ۱۱۷

فصل سوم، برزخ - ۱۲۱

- از منازل مَهُولَةٌ بَرَزْخِ اسْتِ ۱۲۱
- حکایت ۱۲۶
- حکایت ۱۲۹
- حکایت ۱۳۲
- حکایت ۱۳۴
- حکایت ۱۳۶

فصل چهارم، قیامت - ۱۴۱

- یکی از منازل هولناک آخرت، قیامت است ۱۴۱

فصل پنجم، بیرون آمدن از قبر - ۱۵۳

- حَتْمٌ ذِكْرُهُ حَتْمٌ ۱۶۰

فصل ششم، میزان - ۱۶۳

- یکی از مواقف مهوله قیامت، موقف میزان و سنجیدن اعمال است ۱۶۳
- اما اخبار در فضل صلوات ۱۶۴
- و اما روایات در حُسن خُلق پس چنین است ۱۶۹
- روایت اول ۱۶۹
- روایت دوم ۱۷۱
- روایت سوم ۱۷۵
- حکایات در حُسن خُلق پس چنین [است] ۱۷۷
- حکایت اول ۱۷۷
- حکایت دوم ۱۷۹
- حکایت سوم ۱۸۲
- حکایت چهارم ۱۸۶

فصل هفتم، حسابرسی - ۱۸۹

- از جمله مواقف مهوله، موقف حساب است ۱۸۹
- حکایت ۱۹۲
- حکایت ۱۹۵

فصل هشتم، پرونده - ۱۹۷

- از مواقف مهوله قیامت موقفی است که نامه‌های اعمال داده شود ۱۹۷

فصل نهم، صراط - ۲۰۵

- یکی از جاهای هولناک آخرت، صراط است ۲۰۵
حکایت ۲۱۰

خاتمه، عذاب جهنم - ۲۱۵

- در ذکر چند خبر از ائمه اطهار علیهم السلام ۲۱۵
در ذکر قصص خائفان ۲۲۱
قصه اول ۲۲۱
قصه دوم ۲۲۳
قصه سوم ۲۳۰
قصه چهارم ۲۳۱
قصه پنجم ۲۳۲
قصه ششم ۲۳۵
در ذکر چند مثلی که موجب تنبیه مؤمنان است ۲۳۷
مثل اول ۲۳۷
مثل دوم ۲۴۲
مثل سوم ۲۴۶
مثل چهارم ۲۵۳
مثل پنجم ۲۶۰

به عنوان پیشگفتار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ یا صاحب الزمان ادركنا ﴾

مرگ پایان زندگانی انسان است؛ بلکه آغاز مرحله‌ای جدید از زندگانی اوست.

مرگ دروازه‌ای گشوده به سوی حیات آخرت است.^(۱)
مرگ پاسخ‌گویی و لَبِیک گفتن به دعوت ناگزیر خدای هستی‌بخش، در انتقال از سرایی فانی و ناپایدار، به منزلگاهی باقی و پاینده است.^(۲)

مرگ سفری نزدیک به دیار جاودانگی است.^(۳)
مرگ برای انسانی که دل به خدا داده و با ایمان و یاد قیامت، عمل صالح را ره‌توشه سفر آخرت خویش قرار داده است، شادمانی و آسایش

۱- «الموت باب الآخرة». امیرالمؤمنین علیه السلام، غرر الحکم، ج ۱، ص ۸۴، چاپ دانشگاه تهران.

۲- «... واستحضرتنا دعوتک التي لا بدّ منها ومن اجابتها...» امام سجاد علیه السلام، صحیفه سجادیّه، دعای یازدهم.

۳- «الرحیل وشیک». امیرالمؤمنین علی علیه السلام، نهج البلاغه فیض الاسلام، حکمت ۱۷۸.

وبازگشتی خجسته به سوی بهشت برین است. (۱)

مرگ برای او بشارتی به نعمت‌های جاودانه است. (۲)

مرگ برای او بالاترین شادمانی است. (۳)

مرگ پلی برای عبور دادن مؤمن از شداید و ناگواری‌ها به سوی بهشت

بیکران و نعمت‌های همیشگی است. (۴)

مرگ برای مؤمن، چونان کندن جامه‌ای چرکین و پوشیدن لباسی فاخر

به جای آن، چونان باز کردن بندها، شکستن زنجیرها و سوار گشتن بر

رام‌ترین مرکب‌ها، چونان انتقال از منزلی ویران و وحشت‌زا به سرایی

ایمن و مأنوس است. (۵)

مردن برای مؤمن همچون بوییدن بهترین و دلپذیرترین رایحه‌ها است،

از کثرت خوبی این بو، حرمان آرام به سراغش می‌آید و همه درد

ورنج‌هایش پایان می‌پذیرد. (۶)

مردن برای مؤمنی که زاد سفر برگرفته و به حقی آماده مرگ شده،

۱ - «الموت... جاء بالروح والراحة والکرة المبارکة الی جنّة عالیة». رسول خدا ﷺ، فروع کافی،

ج ۳، ص ۲۵۷.

۲ - «...بشارة بنعیم الأبد...» امام جواد علیّه السلام، از امیرالمؤمنین علیّه السلام. بحار الانوار، ج ۶، ص ۱۵۴.

۳ - «...اعظم سرور یرد علی المؤمنین...» امام مجتبی علیّه السلام، مدرک پیشین.

۴ - «فما الموت الا قنطرة تعبر بکم عن البؤس والضراء الی الجنان الواسعة والنعیم الدائم».

امام حسین علیّه السلام، معانی الاخبار، چاپ نجف، افست ایران، مکتبه المفید، ص ۲۷۴.

۵ - امام سجاد علیّه السلام، بحار الانوار، ج ۶، ص ۱۵۵، معانی الاخبار، ص ۲۷۴.

۶ - «الموت للمؤمن کأطیب ریح یشمه فینعس لطیبه وینقطع التعب والألم کله عنه» امام

صادق علیّه السلام، مدرک پیشین، ص ۱۵۲، معانی الاخبار، ص ۲۷۲.

نافع‌تر از دوايي است که دردمندی برای معالجه خویش استعمال می‌کند، آری! اگر آنان نعمت‌هایی را که مرگ سبب وصول به آنهاست می‌شناختند، آن را طلب می‌کردند و دوستش می‌داشتند بیشتر از آن‌که انسان عاقل دوراندیش، برای دفع آفت‌ها و جلب سلامتی دارو را می‌طلبید و دوست می‌دارد. (۱)

مردن برای مؤمن چونان وارد شدن به حمامی است که آخرین باقی‌مانده کثافتِ معاصی را از جان او می‌زداید و آلودگی گناهان را از پیکره هستی او پاک می‌کند. (۲)

به راستی وقتی مؤمن خود را در دنیا غریب می‌بیند و حصار بسته زندگی دنیایی را زندان روح ملاحظه خویش می‌شمارد، مرگ را که آغاز سفرش به وطنی آشنا، و سگویی پرورشش به آسمان ملکوت است، چه سعادتی می‌شمارد و چه ملتهبانه چشم انتظارش می‌ماند! و چه زیباست تعبیر بلیغ رسول خدا ﷺ درباره کیفیت جان دادن شیعیان، که فرمود:

«هر یک از شیعیان ما که محبت بیشتری نسبت به ما داشته باشد، بیرون آمدن روح از بدنش همانند آن است که یکی از شما در گرمای

۱ - «إِنَّ مِنْ اسْتَعَدَّ لِلْمَوْتِ حَقَّ الاستعداد فهو انفع له من هذا الدواء لهذا المتعالج، اما انهم لو عرفوا ما يؤدى اليه الموت من النعيم لاستعدوه وأحبوه أشد ما يستدعى العاقل الحازم الدواء لدفع الآفات واجتلاب السلامة». امام جواد عليه السلام، معانی الاخبار، ص ۲۷۶.

۲ - «... فذاك الموت، هو ذلك الحمام وهو آخر ما بقى عليك من تمحيص ذنوبك وتنقيتك من سيئاتك...» امام عسکری عليه السلام، مدرک پیشین.

سوزانِ روزی تابستانی، آبی سرد و گوارا بنوشد و دل تفتیده‌اش به آن

جلا یابد»^(۱).

و چنین است که مرگ، گل خوشبوی مؤمنان^(۲)، هدیه ارزنده ایمان

آورندگان^(۳)، آرامش دهنده سعادت‌مندان^(۴)، غنیمت و بهره (بی‌پایان)^(۵)،

و کفاره گناهان مسلمانان^(۶) به شمار آمده است.

اما اگر مرگ این است، چرا مردم این مقدار از مردن می‌ترسند و چرا تا

این حدّ از مرگ هراسانند؟!

مردی نزد پیامبر ﷺ آمد و پرسید: مرا چه می‌شود که مردن را

دوست نمی‌دارم؟

فرمود: آیا تو با خدا دوست هستی؟

عرض کرد: آری!

فرمود: آیا آن را پیش فرستاده‌ای؟

گفت: خیر.

فرمود: به همین خاطر است که مردن را دوست نداری^(۷).

۱- «إِنَّ أَشَدَّ شَيْعَتِنَا لَنَا حَتَّىٰ يَكُونَ خُرُوجُ نَفْسِهِ كَشْرَبِ أَحَدِكُمْ فِي يَوْمِ الصَّيْفِ الْمَاءَ الْبَارِدَ الَّذِي يَنْتَفِعُ بِهِ

القلوب». رسول الله ﷺ، بحار الانوار، ج ۶، ص ۱۶۲.

۲- «الموت ریحانة المؤمن». رسول الله ﷺ، كنز العمال، خبر ۴۲۱۳۶.

۳- «افضل تحفة المؤمن، الموت». علی علیہ السلام، غرر الحکم، ج ۲، ص ۴۸۳.

۴- «فی الموت راحة السعداء». علی علیہ السلام، غرر الحکم، ج ۴، ص ۴۰۶.

۵- «الموت غنیمة». رسول الله ﷺ. كنز العمال، خبر ۴۴۱۴۴.

۶- رسول الله ﷺ، مدرک پیشین، خبر ۴۲۱۲۲.

۷- امام باقر علیہ السلام، بحار الانوار، ج ۶، ص ۱۲۷.

و نیز رسول خدا ﷺ در جواب مردی دیگر که از او چنین پرسشی داشت، فرمود: «مالی را که داری - برای آخرتی که در انتظار توست - پیش فرست. دل انسان همراه مال اوست، اگر آن را پیش فرستاده باشد، دوست می‌دارد که به آن ملحق گردد. و اگر آن را پس انداز کرده باشد، دوست می‌دارد که با آن بماند.»^(۱)

کسی از امام حسن مجتبیٰ علیه السلام پرسید: از چه رو مرگ برای ما ناخوشایند است و دوستش نمی‌داریم؟ فرمود: «از آن رو که آخرت خویش را خراب نموده و دنیایان را آباد ساخته‌اید. به همین خاطر انتقال از آبادی به خرابی را ناپسند می‌داریم.»^(۲)

به راستی چه چیزی جز ترس از حساب و کتابی سخت و عقوبتی دردآلود، می‌تواند شیرینی مرگ را در کام انسان تلخ کند؟

چه چیزی جز گناهان و خطاهایی که در گذشته ارتکب شده‌ایم، می‌تواند مرگ را در نظرمان مکروه و ناخوشایند جلوه دهد؟^(۳)

آیا شگفت نیست که انسان مرگ را به خاطر کثرت گناهان خویش مکروه شمارد و با این همه، باز هم به آنچه که مرگ را به خاطر آن ناخوش

۱ - «فقدّم مالك بين يدك، فانّ المرء مع ماله، ان قدّمه أحبّ أن يلحقه وان خلفه أحبّ أن يتخلف معه». کنز العمال، خبر ۴۲۱۳۹.

۲ - «انکم اخریتم آخرتکم و عمرتم دنیاکم، فانتم تکرهون النقلة من العمران الی الخراب». بحار الانوار، ج ۶، ص ۱۲۹.

۳ - «هیئات ما تناکرتم الا لما قبلکم [فیکم] من الخطایا والذنوب». امیرالمؤمنین علیه السلام، غرر الحکم، ج ۶، ص ۲۰۱، بحار الانوار، ج ۷، ص ۳۸۳.

می‌دارد، ادامه دهد؟^(۱)

آیا هنگام آن نرسیده است که با فراهم ساختن ره توشه آخرت، خود را برای کوچ ناگزیری که در پیش داریم آماده کنیم؟^(۲)

آیا هنگام آن نرسیده است که از ملاحظه عمر رو به کاهش خویش و از دیدن مردن دیگران، پرده فراموشی و غفلت را در هم بدریم و به خود آییم و برای سفر مرگ خویش، زاد و توشه بگیریم؟^(۳)

آیا هنگام آن نرسیده است که بانگ رحیل کاروان آخرت را بشنویم و به هوش آییم و بدانیم که این دنیا سرای ماندن نیست و باید آن را به آخرت فداخت؟^(۴)

«زندگی محدود و گذشتن لحظات از آن می‌کاهد و مرگ آن را نابود می‌سازد، حتماً کوتاه خواهد بود. مهلت نامعلومی که گذشت شب و روز آن را درمی‌نوردد، به زودی به پایان خواهد رسید. آینده‌ای که با خود، خوشبختی جاودان یا بدبختی بی‌نهایت را به همراه خواهد داشت،

۱ - «یکره الموت لکثرة ذنوبه، و یقیم علی ما یکره الموت له». امیرالمؤمنین علیه السلام، نهج البلاغه فیض الاسلام، کلمات قصار، حکمت ۱۴۲.

۲ - «ترخلوا فقد جد بکم واستعدتوا للموت فقد اظلمکم». با استفاده از فرمایش امیرالمؤمنین علیه السلام، نهج البلاغه فیض السلام، خطبه ۶۳.

۳ - «عجبت لمن نسی الموت وهو یری من یموت».

«عجبت لمن یری انه ینقص کل یوم فی نفسه وعمره وهو لا یتأهب للموت». با استفاده از فرمایش امیرالمؤمنین علیه السلام، غرر الحکم، ج ۴، ص ۳۳۶.

۴ - «و کونوا قوماً صیح بهم فانتبهوا و علموا انّ الدنیا لیست لهم بدار فاستبدلوا». با استفاده از فرمایش امیرالمؤمنین علیه السلام، نهج البلاغه فیض السلام، خطبه ۶۳.

سزاوار بهترین آمادگی است. پس در این جهان، از همین جهان برای خود زاد و توشه‌ای بگیرید که فردای قیامت شما را از عذاب و شقاوت ایمن دارد. خوشا به حال بنده‌ای که از پروردگارش بترسد، خویشتن را اندرز دهد، توبه را مقدم دارد و بر شهوات خویش پیروز گردد.

مرگ از نظر انسان پنهان است، آرزویش وی را فریب دهد، شیطان همیشه همراه اوست، گناه و معصیت را در نظر او زینت بخشد تا انجامش دهد و او را در آرزوی توبه نگه دارد تا آن را به تأخیر اندازد و در حالت غفلت کامل مورد هجوم مرگ قرار گیرد. افسوس بر آن انسان غافل که لحظه لحظه عمرش، دلیلی بر محکومیت او به شمار می‌آید، و شقاوت و بدبختی، فرجام کار و عاقبتش نگار اوست.

بیایید از خدا بخواهیم ما و شما را از کسانی قرار دهد که هیچ نعمتی، آنان را به مستی و بی‌خبری نمی‌کشاند و هیچ هدیه‌ای از آنان را از اطاعت پروردگار باز نمی‌دارد و هیچ پشیمانی و اندوهی، پس از مرگ به وجود آنان راه نمی‌یابد»^(۱).

«خود را برای مرگ و شداید آن، پیش از فرارسیدنش آماده سازید، و قبل از آنکه مرگ شما را فراگیرد، آنچه را که لازمه رویارویی با آن است، فراهم آورید؛ زیرا سرانجام همگان مرگی است که منتهی به قیامت می‌شود و آن برای خردمندان پند و اندرز و برای جاهلان مایه عبرت است. قبل از فرارسیدن مرگ، خود را آماده کنید، برای آنچه می‌دانید؛ از

تنگی قبرها، شدت غم و اندوه، ترس از محشر، بیم‌های جان‌کندن، درهم شکستن استخوان‌ها، کر شدن گوش‌ها، تاریکی لحد، وحشت از آینده، اندوه تنگنای گور و پوشانیدن آن با سنگ و خاک»^(۱).

مرگ برای آن‌کس که خود را آماده سفر آخرت نکرده و از عمر خویش سرمایه‌ای برای نجات خویش نیندوخته است، اول دشواری‌ها و سرآغاز رنج‌ها و مرارت‌ها است. منزلگاه قبر و تنگی و فشار و وحشت بی‌پایان آن، برزخ و قیامت و بیرون آمدن از قبر و سرگردانی در محشر و نگرانی‌های آن، موقف میزان و حساب و گرفتن نامه اعمال و حسرت‌های جاودان آن، گذشتن از طوایف و گرفتاری به آتش و عذاب‌های دردناک دوزخیان همگی مراحل سفر ناخوشایند و پرهوش از مرگ ناگهانی اوست، که هر کدام از آنها تدارکی بایسته را اقتضا می‌کند.

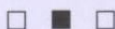
عالم ربّانی، عارف وارسته محدث خبیر، مرحوم حاج شیخ عباس قمی در کتاب شریف «منازل الآخرة» با نگاهی حدیث‌شناسانه به همه منزلگاه‌هایی که بر سر راه مسافران آخرت قرار گرفته‌اند، درصدد نشان دادن تصویری روشن از هر یک از این منزلگاه‌ها برآمده و کوشیده است تا ضمن برشمردن اهمیت و خطرات هر جایگاه، ابزاری برای نجات از هول و وحشت هر کدام، و وسیله‌ای برای دستیابی به سلامت و مصونیت در هر مقام ارائه دهد و خواننده کتاب را به اندیشه تدارک و جبران خطاهایی

۱ - پیشین، خطبه ۲۳۲ با اندکی اختصار یا تفاوت در ترجمه.

که در گردنه‌های خطرناک سفر آخرت موجب سقوط به دامن عذاب و عقاب الهی هستند، وادارد.

«واحد تحقیقات مسجد مقدّس جمکران» افتخار دارد چاپ جدید این مجموعه نفیس را با امتیازاتی ویژه در کیفیت چاپ و ترجمه آیات و احادیث و ذکر منابع و اسناد روایات، به محضر مقدّس حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی فرجه الشریف - اهدا نماید و توفیق همه ارادتمندان حضرتش را در عمل به مضامین عالیه این کتاب از درگاه احدیت آرزو کند.

شایان ذکر است که سرتیپ استیلاجات اجمالی از زندگی مرحوم حاج شیخ عباس قمی - تحت عنوان «محدّث قمی، عنصر فضیلت و اخلاص» - و کار مقابله با نسخه خطّی چاپ اول موجود در کتابخانه مطهر حضرت فاطمه معصومه علیها السلام و تصحیح متن کتاب منازل الآخرة، توسط محقق بزرگوار حجّة الاسلام والمسلمین آقای شیخ محمدصادق امیدواری خراسانی انجام یافته که بجاست از زحمات ایشان تقدیر و تشکر شود و الطاف حضرت حجّت علیه السلام را برایشان آرزو نماییم.

واحد تحقیقات مسجد مقدّس جمکران

بهار ۱۳۷۸

آنچه می خوانید:

* انگیزه نگارش

* تولد و زادگاه محدث قمی رحمته الله

* پدر، مادر، کودکی

* خصوصیات اخلاقی

* شوق وافر به اهل بیت علیهم السلام

* رمز موفقیتِ مردان خدا!

- قصه شیخ عبدالرزاق و کتاب «منازل الآخرة»

- اخلاص در تألیف

- تهذیب نفس تا کجا...!؟

* تحصیلات

* تلاش وی در تبلیغ

* تألیفات

* و سرانجام...

* پیرامون کتاب حاضر

* چند تذکر

- * چاپ‌های مختلف «منازل الآخرة»
- * منابع و مصادر کتاب «منازل الآخرة»
- * منابع زندگی‌نامه
- * کتب شرح حال مؤلف
- * تمثال مؤلف و نمونه‌ای از خط زیبای وی
- * صفحه اول و آخر از چاپ اول «منازل الآخرة»

www.ketab.ir